

Koyun ve Keçi Vebası (PPR)

Koyun ve keçi vebası hastalığı tespit edildiğinde hastalığı söndürmek için genel tedbirlere ilave olarak hastalığın durumuna göre aşağıdaki özel tedbirler o yerin hayvan sağlık zabıtası komisyonunca kararlaştırılır.

a) Koyun ve keçi vebası çıkan yer karantinaya alınır ve geçit yerlerine hastalık levhaları konur. Hastalıklı yerin pazarında küçükbaş hayvanların satışı yasaklanır.

b) Hastalığın bulaşmasından şüphe duyulan hayvanlar dışında olan ve enfeksiyona açık çayır, mera, su ve yol ortaklığı bulunan küçükbaş hayvanlara attenué homolog PPR aşısı veya attenué sığır vebası aşısı tatbik edilir.

c) Koyun ve keçi vebası hastalığının süratli bir şekilde yayılma gösterdiği durumlarda karantina bölgesindeki iskele, istasyon ve anayollarda küçükbaş hayvan sevkiyatı yasaklanır.

d) Koyun ve keçi vebasından öldükleri kesin olması sebebiyle otopsi yapılmayan hayvanlarla, hastalık şüphesiyle otopsi yapılan hayvanlar da iki metre derinliğindeki çukurlara üzerine sönmemiş kireç dökülerek veya yakılarak gömülür.

e) Koyun ve keçi vebası hastalığı çıktığında uygulanacak aşılama programı ve esasları Bakanlıkça tespit edilir ve valiliklere bildirilir.

f) Koyun ve keçi vebası hastalığının çıkması sonucu karantinaya alınan yerlerden koyun, keçi, sığır, manda ve kanatlı hayvanlar ile saman, ot ve hayvan maddelerin çıkarılması yasaktır. Deve ve tektırnaklı hayvanlar ile sığır derilerinin dezenfekte edildikten sonra dışarı çıkartılmasına izin verilir.

g) Nakliyat esnasında koyun ve keçilerde veba hastalığı saptandığında ilk varılacak iskele, istasyon veya diğer yerlerde hastalar, hayvan sağlık zabıtası komisyonu kararı ile 21 gün süreyle karantinaya alınır. Karantina altına alınan yerlerdeki sürülerin bakım ve iaşe masrafları sahipleri tarafından karşılanır.

h) Hasta veya hastalıktan şüpheli hayvanlarla temas edenlerin ellerini, elbise ve ayakkabılarını dezenfekte etmeleri zorunludur. Hasta hayvanlara ait eşya ve malzemeler, nakilde kullanılan vasıtalar dezenfekte edilmedikçe kullanılmaz. Hasta hayvanların buldukları yerin zemini, duvarları, yemlikleri, bölmeleri dezenfekte edildikten sonra kullanılır. Hastalıklı yerdeki yemler tektırnaklı hayvanlara yedirilebilir.

i) Koyun ve keçi vebası hastalığı Türkiye'ye sınırı olan devletlerde veya başka ülkelerde çıktığında yurt içinde belirlenecek tampon bölgeler ile koruyucu aşılama programı Bakanlıkça düzenlenir. Bakanlık il müdürlükleri koyun ve keçi vebası aşılama programını bütün imkanlarını ve personelini görevlendirerek öncelikle uygulamak zorundadır.

j) Koyun ve keçi vebası hastalığı sebebi ile konulan karantina, son ölüm veya iyileşmeden 30 gün sonra gerekli dezenfeksiyon yapılarak kaldırılır.

Scrapie

Scrapie hastalığında aşağıda belirtilen tedbirler uygulanır.

a) Hastalık ihbarını alan hükümet veteriner hekimi derhal hastalık mahalline gider, hastalık mahallinde gerekli muayeneleri yapar. Scrapiden ölen ve/veya hasta hayvanlardan biri veya birkaçı usulüne uygun olarak teşhis için laboratuvara gönderilir. Laboratuvar sonuçları alınıncaya kadar sürü veya işletme geçici kordon altına alınır.

b) Geçici kordon altındaki hayvanlar gebe ise veteriner hekim tarafından belirlenen bir yerde doğum esnasında ve sonraki 72 saat süresince diğer tüm hayvanlardan izole edilir. Plasenta, plasental mebran parçaları ve doğum sıvıları ile bulaşıcı atlık uygun şartlarda gömülerek yada yakılarak imha edilir. Doğum yapılan yer, hayvanın arka kısımları ve ayakları veteriner hekim kontrolünde uygun dezenfektanlarla dezenfekte edildikten sonra hayvan sürüye katılır.

c)Laboratuvar muayenesi sonucu scrapie şüphesi ortadan kalkarsa, şüpheli hayvanlara konan geçici kordon kaldırılır.

d) Laboratuvar raporuna bağlı olarak koyun ve keçilerde scrapie hastalığı tespit edildiğinde hayvan sağlık zabıtası komisyonu toplanarak hastalık çıkış kararı alır ve ilan eder.

e) Hastalıklı sürüde tüm koyun ve keçiler, kontamine yemler, tahtadan yapılmış tüm materyaller veya bulaşma araçları, embriyo ve yumurtaları uygun şekilde imha edilir. Uygun dezenfektanlarla gerekli dezenfeksiyon yapıldıktan sonra işletmedeki kordon kaldırılır.

f) Hasta hayvana ait orijin işletme ve/veya risk altındaki hayvanları belirlemek üzere araştırma yapılır. Risk altındaki sürülerde hastalığın belirlenmesi durumunda (e) bendi uyarınca işlem yapılır.

g) Bakanlık, hastalıkla ilgili gerek gördüğü her türlü mücadele esaslarını tespit ederek valiliklere bildirir.

Sığırların Süngerimsi Beyin Hastalığı (BSE)

Laboratuvar raporuna bağlı olarak sığırlarda BSE hastalığı tespit edildiğinde hayvan sağlık zabıtası komisyonu toplanarak hastalık çıkış kararı alır ve ilan eder.

- a) Bir işletmede, BSE'li ve BSE'den şüpheli hayvanlar tespit edildiğinde itlaf edilir ve yakılarak gömülür.
- b) BSE tanısı konan hayvanlarla geçmişte ortak yem tüketen hayvanların pedigree kayıtlarına "BSE Bulaşmış Olabilir" şeklinde bir ifade işlenir ve BSE tablosu açısından bu hayvanlar yaşamları boyunca izlenir.
- c) Bakanlık hastalıkla ilgili gerek gördüğü her türlü mücadele esaslarını tespit ederek valiliklere bildirir.

Atların Enfeksiyöz Anemisi

Laboratuvar raporuna bağlı olarak atların enfeksiyöz anemisi hastalığı tespit edildiğinde hayvan sağlık zabıtası komisyonu toplanarak hastalık çıkış kararı alır ve ilan eder.

a) Hastalıktan şüpheli atlardan usulüne uygun olarak alınan kan serumu ilgili laboratuvara gönderilir.

b) Enfekte veya hastalıktan şüpheli olarak tespit edilen hayvanlar itlaf edilir ve derin çukurlara üzerlerine kireç dökülerek veya yakılarak gömülür. Bulaşmadan şüpheli olarak kabul edilen hayvanlar, sağlıklı hayvanlardan en az 200 metre mesafe uzaklıkta sinek invazyonuna karşı korunmalı mekanlarda barındırılır.

c) Enfeksiyon, sokucu sinekler tarafından nakledilmesi sebebiyle sineklere karşı ilaçlamalar yapılır.

d) Hasta, hastalıktan ve bulaşmadan şüpheli hayvanların buldukları yerdeki yemlikler, zemin ve duvarlar ile alet, eşya ve malzemeler dezenfekte edildikten sonra kullanılır.

e) Bakanlık hastalıkla ilgili gerek gördüğü her türlü mücadele esaslarını tespit ederek valiliklere bildirir.

f) Seropozitif hayvanlar işletmeden çıkartıldıktan 3 ay sonra bulaşmadan şüpheli hayvanlar serolojik muayeneye tabi tutulur, eğer muayene sonuçları negatif ise dezenfeksiyon yapılarak atların enfeksiyöz anemisi hastalığı sebebi ile konulan karantina kaldırılır.

Vesiküler stomatitis

Laboratuvar raporuna bağlı olarak Vesiküler stomatitis hastalığı tespit edildiğinde hayvan sağlık zabıtası komisyonu toplanarak hastalık çıkış kararı alır ve ilan eder.

- a) Enfeksiyonun farklı türlerde görülebilmesi nedeniyle, türler arası bulaşmayı önleyecek tarzda karantina tedbirleri alınır.
- b) Enfeksiyon sokucu sinekler tarafından nakledilmesi sebebiyle sineklere karşı ilaçlamalar yapılır.
- c) Bakanlık hastalıkla ilgili gerek gördüğü her türlü mücadele esaslarını tespit ederek valiliklere bildirir.
- d) Karantina, son ölüm veya iyileşmeden 30 gün sonra gerekli dezenfeksiyon yapıldıktan sonra kaldırılır.